

Ander werk van Pascal Engman

Patriotten (2018)

Vuurland (2020)

Femicide (2021)

De weduwen (2022)

Cocaïne (2023)

PASCAL ENGMAN

X

Vertaald uit het Zweeds door Nannie de Graaff

AMSTERDAM • ANTWERPEN

Oorspronkelijke titel *X*, verschenen bij Bookmark Förlag
Oorspronkelijke tekst © Pascal Engman, 2022
Nederlandse vertaling © Nannie de Graaff, via het Scandinavisch Vertaal-
en Informatiebureau Nederland/Uitgeverij Volt, Amsterdam 2024

Omslagontwerp bij Barbara
Omslagbeeld © Shutterstock
Typografie binnenwerk Crius, Hulshout, België

ISBN 978 90 214 7210 2 / NUR 330
www.uitgeverijvolt.nl

Aan oma.

Dank je voor alle zomers in Skåne uit mijn kindertijd, dat je mij van Hemingway hebt leren houden. Dankzij jou kan ik alleen in slaap vallen bij het kabbelende achtergrondgeluid van Studio Etts verhalen uit de hele wereld.

De wereldwijde omzet in sportweddenschappen bedroeg in 2020 bijna 14 biljoen (13.905.000.000.000) Zweedse kronen. Dit cijfer omvat de witte en de grijze markt. De zwarte markt is volgens veel waarnemers minstens zo groot.

Als schrijver ben je vaak gedwongen te marchanderen tussen feiten en fictie. Ik heb omwille van het verhaal een paar dingen moeten verzinnen. Ten eerste: Zweden heeft niet deelgenomen aan het WK in Qatar. Verder heb ik het trainingsschema en de competitiewedstrijden van het voetbalseizoen moeten aanpassen, zowel op club- als op nationaal niveau. Ik heb ook wat gesleuteld aan het wedstrijdschema tijdens het WK in Qatar. Er zijn bepaalde overeenkomsten met echte voetballers, maar er liggen geen echte mensen ten grondslag aan de personages in dit verhaal. Ze zijn echter gebaseerd op mijn interviews met verschillende mensen met banden met de voetbalwereld.

Pascal Engman

Plotseling was Nicolas vervuld van kalmte. De wereld om hem heen vertraagde. Geluiden werden gedempt. De ober met zijn dienblad bewoog langzamer, de stemmen van de andere gasten werden een aangenaam geroezemoes.

Hij was ervan overtuigd dat hij ging sterven. De duizenden uren die hij had besteed aan het leren overleven in de meest uiteenlopende situaties konden hem nu niet helpen.

Hier in Sollentuna, waar het allemaal was begonnen, zou het eindigen. De man hief het pistool, Nicolas staarde in de loop en sloot zijn ogen.

Proloog

Viñales, Marbella

Claes Erixon zat aan zijn bureau en scrollde door de sites van de Britse tabloids. Hij klikte op de rubriek *De laatste bikinifoto's van Zweedse voetbalvrouw Josephine Worge* en glimlachte. Terwijl hij de foto's in zich opnam, trommelde hij met zijn vingers op zijn buik en staarde naar de glinsterende, blauwe Middellandse Zee die zich onderaan de rotsen uitstreckte.

Een paar kilometer naar het westen schitterde Marbella wit in de zon. Nu, in november, was de stad in winterslaap, maar tegen het voorjaar zou haar gloed weer opvlammen. Weer cocaïnemagnaten aantrekken, Bulgaarse maffiosi, Moldavische mensensmokkelaars, gangsters uit de Zweedse voorsteden, miljardairs en Arabische olie-sjeiks.

Hij nam een slok sinaasappelsap en stond toen op om door de kamer naar de in de muur ingebouwde kluis te lopen. Toetste de achtcijferige code in, draaide de handgreep om en opende hem. Toen pakte hij er een USB-stick uit en stak die in de desktopcomputer.

Ze waren zorgvuldig gecategoriseerd, alle honderden mensen die hij bezat. Eerst en vooral gesorteerd op beroep, daarna alfabetisch. Het waren bijna allemaal mannen. Willekeurig opende hij enkele bestanden. Er waren foto's, geluidsbestanden, korte filmclips. Mannen die met minderjarige meisjes slapen. Huisvaders met cocaïne rond hun mond en neus. Mannen die dikke enveloppen met dollarbiljetten in ontvangst nemen. Mannen die in kelders in Azië zweepslagen kregen van hoerenmadammen. Mannen die beloofden misdaden te plegen of anderen aanspoorden om dat te doen.

Ze hadden verschillende nationaliteiten, waren van verschillende leeftijden. Velen van hen vooraanstaand, mannen die behoorden tot de rijkste twee procent van de planeet. Hun afbreukrisico was enorm. Claes kende de donkerste momenten in hun leven, in sommige gevallen had hij die zelf geregisseerd en daarom zou hij ze bezitten tot ze stierven. Anderen waren onbeduidend, kleine mensen die toevallig op zijn pad waren gekomen.

Hij sloot de bestanden en ging online. Klikte door naar het WK in Qatar. Bestudeerde de wedstrijden in de groepsfase. Nog maar een paar weken, dan begon het WK. Hij had voor zichzelf al besloten hoe hij te werk zou gaan. Met wie hij contact moest opnemen om de nodige antwoorden te krijgen.

Hij opende het adresboek van zijn computer, vond het nummer dat hij zocht en reikte naar de vaste telefoon.

‘Met mij,’ zei hij in het Engels. ‘Waar ben je?’

Hij luisterde naar de man. Onderbrak hem toen zijn vraag was beantwoord.

‘Ik kom daarheen. Ik zie je over twee dagen.’

Hij legde neer, toetste het nummer van zijn reisbureau. Maakte zich bekend door zijn klantnummer op te ratelen, maakte duidelijk waar hij heen wilde vliegen en in welk hotel hij wilde verblijven. Toen bedankte hij en hing op. Wist dat ze binnen een kwartier alles wat hij had gevraagd per mail zouden bevestigen.

Hij nam de USB-stick uit zijn pc, legde hem terug in de kluis en koos tussen zijn twee paspoorten. Liet het Spaanse liggen, nam het Filipijnse en sloot de kluis. Zijn Zweedse staatsburgerschap had hij meer dan tien jaar geleden opgegeven. Soms was dat onhandig, vooral als je zoveel reisde als hij, maar het was een principekwestie: hij haatte zijn geboorteland.

Hij sloot de deur van zijn werkkamer en liep in het stille huis de trap af. Spoelde het glas om en zette het in de vaatwasser.

Daarna dacht hij aan de vergadering die hij eerder in Marbella had gepland. Die zou hij moeten verplaatsen. Hij belde de man die hij zou treffen en vroeg in het Zweeds om hem in plaats daarvan in Bangkok te ontmoeten. Op die manier zou hij twee vliegen in één klap slaan.

Als alles verliep zoals gepland, zou hij op tijd terug zijn voor de aankomst van zijn nieuwe schip in Marbella.

DEEL I

Ik ben benaderd in verband met wedstrijden in de Zweedse Superettan (eerste divisie; de op een na hoogste voetbalcompetitie). Die persoon vroeg of ik onze basisopstelling kende en spoorde me aan om met enkele jongens uit het team te praten en te 'cashen' zoals hij het noemde. Het eind van het liedje was dat de wedstrijd werd afgelast vanwege het besmettingsgevaar (het was tijdens de pandemie). Daarna werd het een zaak voor de politie, maar de zaak werd geseponeerd. Al mijn teamgenoten hebben weleens een aanbod voor matchfixing gekregen. Matchfixing is een groot en groeiend probleem. Het bedreigt het hele voetbal, waar individuele spelers rijk worden door opzettelijk fouten te maken. Veel profvoetballers zijn gokverslaafd. Loop maar eens een kleedkamer in, of stap in een spelersbus. Bijna iedereen zit met een telefoon in zijn hand en gokt op zijn eigen en andermans wedstrijden.

Anonieme speler in de eerste divisie

1

De zesenvestigjarige Vanessa Frank en haar zus Monica slenterden over de smalle promenade die op het uiterste punt van Lidingö lag ingeklemd tussen het water en de dure villa's. Een dag eerder was een villa in de buurt verkocht voor driehonderdvijftig miljoen kronen. Vanessa vroeg zich af hoe je voor zoveel geld een huis kon kopen.

Een politieauto, de tweede in enkele minuten, passeerde hen en reed door, een kleine heuvel op.

'Mis je het? Bij de politie zijn?' vroeg Monica terwijl ze met haar blik de rode achterlichten volgde tot die uit beeld verdwenen.

'Soms.'

De witte damp uit Vanessa's mond loste op in de donkere novemberlucht. Ze keek naar haar twee jaar jongere zus en bedacht dat ze op hun moeder leek.

'Waarom ga je niet terug?' vroeg Monica. 'Dagelijks komen er nieuwe berichten over onderzoeken die worden afgesloten omdat er geen rechercheurs zijn.'

Ze liepen in stilte verder de heuvel op.

Bijna anderhalf jaar geleden was Vanessa weggegaan was bij Moordzaken na een onderzoek dat in niets leek op enig ander onderzoek waaraan ze had gewerkt. Ze had een zaak over grootschalige cocaïne-import van een crimineel netwerk opgelost, en dat had haar geadopteerde dochter Celine bijna het leven gekost. Kort na de bloedige ontknoping in de bossen van Norrland had ze ontslag genomen en samen met Celine Zweden halsoverkop verlaten. Ze hadden zich in Spanje gevestigd, waar Celine naar een internationale school ging. Drie maanden geleden, in augustus, waren ze teruggekeerd naar Stockholm en hun appartement aan Roslagsgatan.

Vanessa vroeg zich nog steeds af wat ze met haar leven aan moest.
'Ik ga scheiden,' zei Monica.

Vanessa kon een glimlach niet onderdrukken.

'Eindelijk.'

'Ga je niet vragen waarom?'

'Dat lijkt me vanzelfsprekend. Je houdt al jaren niet meer van hem.'

Meer dan twee decennia lang waren Monica en Harald Ramberg een stel geweest en hun huwelijk was allesbehalve gelukkig. Harald zat in het algemeen vol vooroordelen en behandelde Monica uiterst neerbuigend. Haar zus had zich geschikt omwille van de twee kinderen.

'Zijn Hjalmar en Lovisa verdrietig?'

'Ze weten het nog niet.'

'Ben jij verdrietig?'

'Niet erg, gek genoeg.'

Haar zus haalde tot Vanessa's verbazing een pakje sigaretten en een aansteker uit haar gevoerde jas.

'Ben je begonnen met roken?'

Monica stak de sigaret op terwijl ze haar hoofd schudde.

'Eigenlijk niet. Maar het is behoorlijk eenzaam sinds de kinderen het huis uit zijn. Weet je nog dat we als tieners elkaars vriendjes belden om het uit te maken, omdat we dezelfde stem hadden? Achteraf namen we een sigaret, om het te vieren.'

Ze hield Vanessa het pakje voor, die na een korte aarzeling een sigaret pakte en hem tussen haar lippen stak. Monica beschermde het vlammetje tussen haar handen toen ze een vuurtje gaf.

Vanessa hoestte. Ze waren op de top van de heuvel aangekomen.

'Zullen we teruggaan?' vroeg Monica huiverend. 'Ik vind dat het een beetje koud wordt.'

Zo'n honderd meter verderop stonden vijf politiewagens. Blauwe zwaailichten weerkaatsten tegen de witgepleisterde muur die het strandperceel van de straat scheidde. Twee geüniformeerde politieagenten waren bezig een deel van de weg af te zetten. Boven de muur ving Vanessa een glimp op van het platte dak van een enorme, moderne zwarte villa.

Ze kon zich niet inhouden en liep naar het afgezette gebied. Bij

het blauw-witte lint bleef ze staan, raakte het met haar vingertoppen aan. Nam de situatie in zich op. In een van de politiewagens blafte een hond.

Een grijze Volkswagenbus van de forensische dienst kwam aanrijden en stopte voor de afzetting. Het portier aan de bestuurderskant ging open en een vrouw met lang, donker haar stapte uit. De vrouw liep om de auto heen om de achterdeuren te openen maar stond stil toen ze Vanessa zag, die langzaam haar hand opstak.

Monica had Vanessa ingehaald.

‘Weet je van wie dat huis is?’ vroeg ze.

Vanessa schudde afwezig haar hoofd zonder haar blik van Trude Hovland, zoals de forensisch technicus heette, af te wenden.

‘Alexander Berg, de voetballer. De ster die in het nationale elftal speelt.’

Trude liep naar Vanessa en omhelsde haar. Vanessa hield haar rechterarm van zich af om niet per ongeluk met de sigaret haar haar in brand te steken.

‘Ben je terug?’ stelde Trude vast.

‘Ja.’

‘Sinds wanneer dan?’

‘Sinds een paar maanden,’ zei Vanessa. Trude trok verbaasd haar wenkbrauwen op en haar donkere ogen namen haar teleurgesteld op. Trude was een van de weinige mensen die Vanessa tot haar vrienden rekende.

Uit het huis kwam een man aangelopen. Hij droeg een zwart-rood geruit houthakkersjack met een witte voering in de kraag. Hij deed zijn rechterhandschoen uit en gaf Vanessa een hand.

‘Martin Wester, Zware misdaad City. Jij bent toch Vanessa Frank?’

Ze knikte en vond hem aantrekkelijk. Hij had kortgeknipt bruin haar en bruine ogen die zelfverzekerdheid uitstraalden.

‘Ik heb over je gehoord,’ zei hij. ‘Vroeger zat je bij Moordzaken.’

Vanessa glimlachte geforceerd en proefde de smaak van rook in haar mond.

‘Dat klopt.’

Ze wilde hun vragen wat er was gebeurd, maar zweeg. Het ging

haar niet aan. Ze was weg. Wat de reden ook was van de verzameling politieauto's en rechercheurs, het was niet haar probleem.

'Ik moet gaan,' zei Vanessa, zich tot Trude wendend. 'Celine wacht bij Monica. We gaan naar huis.'

2

'Volgend station: Näckrosen.'

De vrouw die tegenover Herish Sadi zat, stond op en ging in het gangpad staan. Hij keek de donkere tunnel in. Plotseling flitste er iets en het begin van het perron van Näckrosen gleed voorbij voordat de trein afremde. Verderop in de wagon zaten twee mannen met kaalgeschoren hoofden, tatoeages en Stone Island-jacks. Ze zagen eruit als hooligans en wierpen een blik in Herish' richting. Misschien waren het Djurgården-fans? Hij hoopte dat ze snel uitstapten.

De trein stopte en de deuren gingen open. Een jonge knul stapte in en plofte tegenover Herish neer. Hij bekeek onderzoekend het zwarte trainingspak met het embleem van AIK en verplaatste toen zijn blik naar het gezicht van Herish. De trein kwam met een schok in beweging, terwijl hij begon te lachen.

'Hé, ben jij het. Shit man! We zijn even oud, en wat heb jij gedaan? Elf wedstrijden in het eerste. Zes doelpunten.'

'Zeven, eigenlijk.'

De jongen stak zijn hand uit en Herish nam hem aan.

'Wat doe jij in de metro?'

'Ik ben te jong voor een rijbewijs,' zei Herish lachend.

De jongen zwaaide met zijn hand. 'AIK zou je een fucking chauffeur moeten geven. Met uniform, pet, alles. Moet jij hier nu als een schooier zitten?'

Herish geneerde zich altijd als hij lof toegezwaaid kreeg. Hij was er

nog steeds niet aan gewend hoe anders mensen hem tegenwoordig benaderden. Zelfs volwassen mannen, die hem vroeger behandelden als lid van een soort jeugdbende, stopten tegenwoordig om even te kletsen en hem te vertellen hoe goed ze hem vonden.

Terwijl het voelde alsof hij gisteren nog achter in de bus zat terwijl zijn vader dienst had en hij daar zijn huiswerk maakte, zijn hoofd vervuld van onbereikbare dromen. En dan, wanneer alle passagiers waren uitgestapt en zij over verlaten wegen naar de busremise reden, zetten ze altijd de geluidsinstallatie keihard aan en draaiden de Beatles terwijl ze meezongen. Hij miste dat.

Love love me do, you know I love you.

Het waren nog altijd een paar van zijn beste herinneringen.

‘Laat me een foto maken, broer.’

‘Tuurlijk, kom op.’

De jongen sprong overeind en ging naast Herish zitten, hij hield zijn mobiel omhoog.

‘Deze wordt later nog veel waard. Maar jij, ben je hersteld van je blessure?’

Hij gluurde naar het been van Herish.

‘Ja, ik ben weer volop in training.’

‘Hoeveel wedstrijden heb je gemist, man?’

‘Drie.’

Herish wierp een blik op de hooligans. Zij keken hem uitdrukingsloos aan. De luidsprekers kondigden aan dat Hallonbergen het volgende station was.

‘Ik moet er hier uit,’ zei hij, terwijl hij zijn sporttas optilde en hem over zijn schouder hing. ‘Pas goed op jezelf.’

‘Jij ook.’

Herish keek naar de vloer om de mannen niet te provoceren terwijl hij in het gangpad ging staan. De trein remde af en hij stapte uit. Hij kon het niet laten om over zijn schouder te kijken of ze bleven zitten. Vlak voordat de deuren dichtgingen, stapten ze uit. Hij voerde zijn tempo op, zijn benen voelden zwaar na de training van die dag en hij verlangde naar zijn bed. Hij wierp een blik achter zich en zag dat ze nog steeds achter hem liepen.